

در سعادتده یکی پوسته خانه فارشونده
داوۀ مخصوصه در

محل اراره :

مستطابق

۱۳۲۶

دین، فلسفه، ادبیات، حقوق و علوم دین باحث هفته لق رساله در

مسلكه زه موافق آثار جدیدیه مع المنونیه قبول اولور
درج ایدیلیمین آثار اعاده اولماز

مخاطار :

مؤسسه ساری : ابوالعلا زین العابدین - ح. اشرف ادیب

در سعادتده	سنه لکی	القی ایلغی
ولایاتده	۶۵	۳۵
ممالک اجنبیه ده	۹۰	۵۰
	۱۰۰	۵۵ غروشدره

تاریخ تأسیسی :
۱۱ نموز ۳۲۴

در سعادتده نسخه سی ۵۰ پاره در
قیریلنه دن مقوا بورو ایله کوندریلیرسه سنوی
۲۰ غروش فضله آلدیر.
در سعادتده پوسته ایله کوندریلیرسه ولایات بدلی اخذ اولنور.

عدد : ۲

۲۲۶ شعبان ۷ پنجشنبه ۲۱ اغستوس ۳۲۴

برنجی سنه

مجبور ایند ملتہ عائددر. واعظ نہ یابون کہ نفسی تحصیل علمہ وقف ایدنبجہ تدارک نفقہ ایچون آووج آچقده، آجلقہ مدت مدیدہ صبر ایدہ میہ جکی ایچون بر شیء اوکر نہ مدن کرسی و عظم و نصیحتہ حقیقہ مدہ مضطر قالیبور. سرمایہ علم و عرفاندن بی نصیب اولہرق او مقام معالیہ حقیقہ مدہ سکندی عقلنجہ جاعتک نظر دقتی جلب ایتک ایچون رحلہ سنی یومرو قلامغہ، انلری اکلندر مک ایچون دہ فوقنہ حقیقہ مدیخی مرتبہ عوامدہ تداول ایدن خرافات ایلہ مجلسی اشغالہ باشلابور. اللہ ایلہ رسولک تبری ایتدیکی بو خرافات ایسہ عوامی اضلال ایدیور. باباسنک اونده، مکتبندہ دین نامنہ برشی دویغان، اوکر نیمان بر چوق کنجلر. مزنی دین اسلام حقندہ سوء ظن و ادیلرینہ دوشوریور، حیتی مسلمانلری قزدریور، یانجیلری کولدریور. آرتق بوحالہ نہایت ویرہ جنک صرہ کلشدر. باب مشیختک بوکا بر چارہ دوشونوب بوشنی دین، علم، حیت، شرف قومیت و ملیت نامنہ طلب ایدرز. اندراسہ یوز طوندیغی کورمکله دلخون اولدیغمز معالم اسلامیک احیاسی نہبہ متوقنہ ایسہ ارتق اسبابنہ توسل ایدلسون، ارتق اسلامہ، مسلمینہ یاقیشہ حق واعظ یتشسون.

بو سنہک اک عاجل تدبیر ایسہ رمضان شریفده طشریہ کوندر. یلہ جنک واعظلرک طلبہ نک اک زکی واک آچیق فکر لیلرندن انتخاب ایدیلہرک اصول مشورتک محسنانندن، شرع شریفہ مطابقتدن بحثلہ خلقی مألوف اولدقلری ذلندن تخلیصہ، اتحاد و اتفاقہ سوقہ، تفاق و شقاقدن، اغراض شخصیه مستند عداوتلردن تحذیرہ چالشمق، دیگر وطنداشلر مزنی دلکیر ایدہ جنک افعال و اقوالدن شرعاً ممنوع اولدیغمزى افہام ایتک لزومنی کندولرینہ تبلیغ ایتکدر. زیرا بو کونکی کونده هرشیدن زیادہ وفاق و اتحاد، دینزک بزى منع ایتدیکی ذات و اسارت دائرہ سنہ عودت ایتماکہ محتاجز.

احمد نعیم

نجائب قرآنیہ

بر کون بر یردہ ایکن، ازمنہ قدیمہ و اخیرہ مدہ کی مشاہیرک تراجم احوالہ دائر فرانسزجہ یازلمش بر اثر دہ نام نامی جناب فخر الرسلی کوردیم. آثار اجانبہ نام پاک محمدی کی کورن بر موحدک قلبنہ بواسم مبارکک صاحب جلیل القدری حقندہ نہ سولیمش اولدیغنی اکلامق ایچون نہ درجہ شوق استیلا ایدہ جنکی تعریف اقتضا ایتمز. برده باقدم کہ اوسر قافلہ انبیا علیہ افضل التحایا حضر قلری محاربات وقتوحاندہ شهرتکیر آفاق اولان نامداران صرہ سندنہ و رفعت و فخامت

ایتمشدی. حالبوکہ واعظلرک موقع حقیقیلری تدقیق ایدیلر سہ درس خواجہ لرندن چوق یوکسک اولمی در.

انقطاع وحی دن صکرہ وظیفہ تبلیغ وارث حقیقیلری واعظلر اولمشدر. پیشوایان امت اولان بوصف ممتاز (انما بعثت لاتمم مکارم الاخلاق) مضمون منیفندہ مندرج غایہ بعثتی تلقین و تقریر ایلہ مأموردر. وراثت وظیفہ نبوتلہ سرافراز اولنلرک قدسیتی، خلقہ، خالقہ، پیغمبرہ، امتہ قارشى مسؤولیتی نہ قدر آخر اولدیغنی ملاحظہ ایدلسون.

بر واعظ عالم اولمی در. اوامرو نواهی الهیهی، تکالیف شرعیہی، سنن نبویہی بالجللہ دقایقلہ بیللی در.

تفاسیر شریفہ ایلہ فوق العادہ توغل ایتمش، احادیث نبویہ دن چوق شیلر از برلہ مش اولمی در. بر منکری اسکات ایدہ یلہ جنک قدر علوم عقلیہ دن بہرہ مند اولمی در. بر واعظ نصیح و بلیغ بر خطیب نطوق اولمی در کہ دلائل خطابیہ سی جاعتی تسخیر، آهنگ الفاظ دلنشینی یورکلرہ تأثیر ایتسون.

بر واعظ کندى علمیلہ عامل وجاعتنہ نمونہ امثال اولہ جنک بر زاهد مجاهد اولمی در. کوزلربی منفعت بورون، حطام دنیاہ درت ال ایلہ صاریلان، فعلی قولی تکذیب ایدن واعظک سوزلرنده تأثیر اولماز. ایتدیکی تهدیدات ایلہ کندى قلبی سزلامیان واعظک سوزلری مخاطبنی ایقاز ایتسده موقدر.

حاصلی بر واعظ حکیم اولمی در، جاعتک اوساعتندہ کی احتیاجنی تقدیر ایتلی در. نوافل عباداتی سعبہ، اتفاق عیالہ ترجیح ایدن بر قومی فضائل کسبہ، حسن منفعت ایلہ دیدہ بعیرتی قیامش، میل دنیا ایلہ آخرتی اونوشش بر خلقی فضائل عباداتہ، بر امر خیرہ دعوت ایدیلہ جنک بر جاعتی تبشیرات ایلہ، سوء عاقبتدن خوف ایدیلن بر حالدن آلیقونیلہ جنک بر فرقہ بی اندارات ایلہ ارشاد ایتدک یوانی بیللی وسویلنہ جنک سوزلرک زمین وزمانی نام صرہ سندنہ کشف ایتلی در.

بویلہ واعظلر مز مع التأسف یوق دینہ جنک قدر اندردر. بوندن صکرہ کورہ جنک مزنی بیلہ من ایسہ مدہ شمدی یہ قدر تصادف ایتدی کمزک چوغنی حیفاکہ بوشروطک اضدادنی جامع ایدیلر. شمدی یہ قدر وعظک سائق حقیقیسی (جر) ایدی. طشرہ دن استانبولہ واستانبولدن طشریہ بر جندر ومد منفعت چریاننہ طوتیلہرق سورولن بر آلاى واعظلرک آغزندن چیقان سوزلرک معنای صریح وضمنیسی (صدقہ فطری بکا ویرن جنتہ کیر) مانہ منجر اولوردی. بر ملتک کندى علماسنہ قارشى اک جلی بر نانکورکک نشانہ سی اولان بوحالدن طولانی بو بیچارہ لری حاشا مواخذہ ایتک ایستہم! بوزوالیلر معذوردر. قباح وحتی جنایت، علماسنی آچ بر اقان، پیشوای هدایتی اولہ جنک بر صنفی تسؤلہ

نبویه لرینه غیر لایق صورته کوسریله رک خاشا قدر والای رسالت پناهیلری
صرف مادی بر فضل و مزیت متزاسنه تنزیل ایدلدکن بشقه اصول
دین، فروغنه و مضامین آیات فریقانه، احادیث نبویه قارشیدرلمش
و بعض احکام الهیه ذکر اولنوب اوده فقدان فهم و اطلاعدن ناشی
یا کلمش نقل ایدلمش : صانکه بر لوحه زیبات موقعلرینه پک جسدان
جزء لرینی دیگر جهتله تحویل ایله هیئت مجموعه سنده کی نظر فریب
منظره بی بوزمغه چاشمق قیلندن اوله رق آری آری مواد و مصالحه
متعلق بر قاج آیت کریمه قارمه قاریشیق بر صورته کویا خلاصه و یا
نمونه اولمق اوزره بر محله جمع ایله هیئات! ایسته روح قرآن بودر...
دیک ایسته نلمش . نشئه اخراده حضرت رب کریم عباد صالحینه
مبدول و رایکان اوله جق التفات و مکافات الهیه سی عجیب و غریب
داستانلر صورته کوسرلمش . و مؤلف اثرک خامه طغیان و نادانیسی
نقاب ستایش آلتنده دها بوقیل نیجه مناسبتر سوزلر ایله تسوید
صحائف ایدرک زعم قاصر نیجه معنا کویا بر انتقادنامه یازمش !

رساله مذکوره فرانسه ده مکاتب اعدادیه طلبه سی ایچون ترتیب
ایدلمش ایسه ده فرانسه زجه تحصیل ایدن بعض نورسیدکان شاگردان
النده کور ولیور .

بومثالو آثاری مطالعه ایدن شبان امته محتویات قدسیه فریقانه
حقننده بر آینه حقائق نما اولمق اوزره کتاب الهدن ، او افکار و
قلوبده بشقه برایقان و اطمینان ، بشقه بر طاعت و ارتباط ، بشقه بر
تأثیر و حالت ، بشقه بر نشو و حالوت حاصل ایدن معجزه باهره
باقیده دن بعض آیات جلیله بی تبرکاً بریره جمع ایدم و هر آیتک زیرینه
مال منیفی شرح و تفسیر ضورتیه نقل ایدلدکن صکره مقامه مناسب
بعض تفصیلات دخی علاوه ایدم . بوجه ایله حصوله کلن انموذج
« نجائب قرآنیه » توسیم قلندی .

فی ۲۷ رمضان سنه ۱۳۲۰ مفری کوی محکمه تمیز اعضاسندن

اسماعیل هفی

محرره

مورد وحی الهیدر محمد مصطفی

مرشد راه سعادتدر اوتاج اصفیا

سوره بقره

آیت - ۲۱

« يَا أَيُّهَا النَّاسُ اعْبُدُوا رَبَّكُمُ الَّذِي خَلَقَكُمْ وَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ
لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ »

ای ناس سزی و سزدن اول کلنلری یارادان ربکزه عبادت
و عبودیت ایدک . بلکه اتقا ایدرسکز » [تاکه نائل هدی و فلاح
اولان زمره اتقیایه دخوله امیدوار اوله بیله سکز .

کتاباه ایشته نامی بجه منک پروردکاری اولان و جله منی
یوقدن وار ایدن خالق تعالی و تقدس حضرتلرینک عبادت و عبودیتنه
دعوت ایدبور و بونک دارینده وسیله فوز و فلاح اوله جغنی بیان بیوریور .
ذات باری بی بیلامک ، بلکه چاشماق و شان الوهیتنه لائق تسبیح
و تحمیده ، عبادت و عبودیتنه بولنماق انسان کی ذی تفکر بر مخلوقه
یا قیشوری ؟ آفاق و انفسنده کوردیکمز شونظام ، شو تناسب ، شوقوانین
بدیمه غیر مدرک اولان جزء فردلرک اجتماع و تعاونیه حصوله کله
بیلوری ؟ وجدان سلیم بوزهاب باغلی هر دم فریاد ایله تکذیب ایتمیوری ؟ ..

« لعل » کلمه سنک افاده ایلدیکی توقع و امید ، جناب حقه دکل ،
عباده راجعدر ، چونکه بر شیئک حصولنه انتظار اوشیئک عاقبتی
بیلندیکی زمان اولور ، بویسه علام الغیوب اولان جناب باری حقنده
محالدر . یاخود ملوک و اکابر ایفاسی تصمیم ایتدکلری وعدلرینی
[بلکه] وامثالی ادالر ایله ایراد ایتکه معنادار اولدقلرندن کلام الله بواسلوب
اوزره وارد اولمشدر . یاخود « لعل » کلمه سی [کی] یعنی [تاکه]
معناسنه در دینلشددر — تفسیر رازی . صاحب کشف دیورکه « لعل »
کلمه سی [کی] معناسنه کلز سده اطماع معناسنه یعنی امید وار ایتک معناسنه
کلور ، کریم و رحیم اولان ذاتک ایسه امید اولنان بر شیئک حصولنه
امید و یرمی وعد قطعی دیک اولدیغندن « لعل » کلمه سی [کی]
معناسنه در دینلشددر .

سوره بقره

آیت - ۲۲

« الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ فِرَاشًا وَالسَّمَاءَ بِنَاءً وَأَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ
مَاءً فَأَخْرَجَ بِهِ مِنَ الثَّمَرَاتِ رِزْقًا لَكُمْ فَلَا تَجْعَلُوا لِلَّهِ أَنْدَادًا وَأَنْتُمْ
تَعْلَمُونَ »

او پروردکار که ارضی سزه فراش قلدی و سمایی [بو آرامگاه
اوزرینه نظرده قبه کی] انشا ایلدی [خالق تعالی حضرتلری بو
عرضه پناهی معیشت و معاشرت مزه موافق صورته خلق و ایجاد بیور .
مشدر . اوزرنده ایسته دیکمز کی اوتورر ، قالقار ، یاتار ، کزرز . کیمی
برنده خاک بارز . کیمی یری بخار ایله مستور . طاغیر یوجلمش ، اووهلر

مغربدن قالدق ورق و تحت الارض بحر مذکور ایله طولاشدق مشرقدن کلن سفینه لر ارضك استداره سی دعواسنی علناً اثبات ایتکله جیع ادله نك خاتمه سی اولدی و آرتق منازعه بانی بتون بتون سد ایلدی .
فخرالدین رازی حضرتلری سورة بقره دن ۱۶۵ نجی آیتك تفسیرنده ظل ارضك استداره سیله دخی ارضك مستدیرال شکل اولدیغنه استدلال ایلشدر . اوراده دیورکه خسوف قر دیک شمس ایله قر ارسنه ارض حیلوات ایتدیکی زمان قر اوزرینه تمتد اولان ظل ارض سینله جوهر قردن نورك زائل اولسی دیک اولدیغندن خسوف قر ظل ارضك کنسیدر . تمتد اولان بوظل ایسه قرک بعض جزئی منخسف اولدیغنی وقتلرده مشاهده ایلدیکی اوزره مستدیر اولدیغندن اوغلی حصوله کتورن شکل ارضك دخی مستدیر اولدیغنی نمایان اولور .
انتهی — ملخصاً

تنبیه

محققین علمانك ارض مسطح دکلدر دیملری مسطحك کریته منافی اولان معنای اصطلاحیسی اعتباریله در . «والی الارض کیف سطحت» آیت کریمه سنده اثبات اولنان سطح ایسه معنای لغویسنده مستعمل اولدیغندن انلرک فی ایتدکری تسطح بوآیه منافی دکلدر . اهل لغت تصریح ایتشدرکه سطحك اصل معنای یایوب دوشه مکلر ، [سطح الله الارض] دینورکه الله تعالی ارضی یایوب دوشه دی دیکلدر . ارضه بسیط دنیلمیسی دخی اتساع جرمنه منافی در . یوقسه کروی اولدیغنی ایچون دکلدر . بعض ناس بوکی اطلاقات و تعبیقاتدن ارضك کروی اولدیغنه ذاهب اولمشارسه ده بو بروهم محضدر ، منشأغلطلری قرآن کریمه ذکر اولنان الفاظ لغوییه اهل فنون ارسنه صکره دن پیدا اولمش معنای اصطلاحیه جل ایتلیدر . محققین علمانك بومحتمله نقل اولنان سوزلری ، الفاظ قرآنییه معنای اصلیه سنندن خلاف ظاهره صرف ایله ارضك کروی اولدیغنی استنباطه قالدشان ارباب اوهمامک زعلرینی رد ایچون ایضاح حقیقتدن عبارت اولوب تأویلات و تکلفات دکلدر . الحاصل کتاب عزیزده ارضك کروی اولدیغنی ایهام ایدوبده محتاج تأویل اولور هیچ برشی یوقدر .

ینه بوآیت کریمه نك تفسیرنده مفسرین مشار الیهم دیملردرکه : «ثمرات و محصولاتك ظهوره کلمی الله تعالی نك قدرت و مشیق ایله در ، لکن جناب حق ثمراتی ظهوره کتورمکه طوپراق ایله ممزوج صوبی حیوانك نطفه سی کی سبب و ماده قیاش ، یعنی طوپراق ایله صودن ممزوج ماده یه ثمراتك صور و کیفیات متخالفه سی افاضه اوزرینه عادت

دوشش ، نهرلر جاری . قبه سما بونجه مصابیح ایله منور و مزین . فوقزده بویله برعاشای لطیف . روی زمین ایسه کونا کون نعم ولداند ایله مالمال] و [او پروردکار ذیشان] سمدان صو انزال ایدوب انکله سزه رزق ایچون ثمرات [و محصولات] چیقاردی [یردن صنف صنف نباتات ، کونا کون میوه لر ، سبزه لر ، اکیتر بتوردی] ایددی سز [و حقایق] بیلدیککز حالمه جناب حق حقه امثال و شرکا اتخاذ ایتیک .

جارالله العلامه و فخرالدین رازی وقاضی بیضاوی و ابوالسعود حضرتانی بوآیت کریمه نك تفسیرنده دیورلرکه : «ارضی فراش ایتکله معنای ، صویک طبی ارضی قوشاتق اقتضا ایدرکن جناب حق آنک بعض قطعله ریخی صو اوزرینه چیقاردی و آنی نه پک صلب و نه پک یومشاق یرادوب زراعت و اعماره قابل اوله جق صورته بویکیسی آرسنه قیلدی ، بوجهته روی زمین دوشش دوشك کی انسانلرک بالوجه حضور و استراحتلرینه مهیا اولدی دیکلدر ، بویاسبه ارضك مسطح اولسنی ایجاب ایتز ، زیرا آنک حجم و جرمی غایتله بیوک و کنیش اولدیغندن کریت شکلی انک اوزرنده استقراره و کمال سهولته آمد و شده و ابنای بشرک دیگر منافعه قطعاً مانع دکلدر .
بو آیت کریمه ارضك مسطح اولسنی ایجاب ایتیه چکنه دأر جارالله عبارتیه سی شودر :

« . . فان قلت هل فيه دليل على ان الارض مسطحة وليست بكربة . قلت ليس فيه . . . »

فخرالدین رازی نك عبارتیه سی بودر : « ومن الناس من زعم ان الشرط في كون الارض فراشاً ان لا تكون كرة ، واستدل بهذه الآية على ان الارض ليست كرة ، وهذا بعيد جداً لان الكرة اذا عظمت جداً كانت القصعة منها كالسطح في إمكان الاستقرار عليه . . . »

قاضی بیضاوی نك عبارتیه سی شویله در : « . . . وذلك لا يستدعي كونها مسطحة ، لان كرية شكلها مع عظم حجمها واتساع جرمها لاتأبى الافتراض عليها . »

ابوالسعود مرحومك عبارتیه سی عیناً شودر : « وليس من ضرورة ذلك كونها سطحاً حقيقياً ، فان كرية شكلها جرمها معصية لافتراضها .
ابراهيم حتى مرحومك معرفتنامه سنك کریت ارض مجتمعه «زمینی مسطح ظن ایدوب بسیط اولق فکرین ایدنلر مغلوب وهم وخیالدر» دیدکدن و بو محتمله بر خیل ادله عقلیه ایراد ایلدکدن صکره نهایت شویله سویله یور : « بوجهه دن قطع نظر هند شرقی اطلاق اولنان هندستانه و هند غربی تسمیه قلنان یکی دنیایه بحر محیط ایله سفر ایدنلره شرقاً و غرباً کشت و کذار امکانی ظاهر اولدی .